

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 4/2004 rd

Regeringens proposition med förslag till ändring av vissa bestämmelser om återkrav i lagar som gäller utkomstskydd

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 9 december 2003 en proposition med förslag till ändring av vissa bestämmelser om återkrav i lagar som gäller utkomstskydd (RP 158/2003 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Pasi Koskinen och regeringssekreterare Juha Rossi, social- och hälsovårdsministeriet

- lagstiftningsråd Marjut Jokela, justitieministeriet
- regeringssekreterare Raili Hartikka, arbetsministeriet
- bostadsråd Raimo Kärkkäinen, miljöministeriet
- planeringschef Olli Valpola och ansvarig jurist Lars Appelroth, Folkpensionsanstalten
- äldre försäkringsdomare Erkki Noronen, försäkringsdomstolen.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att de återkravsbestämmelser som gäller utkomstskydd ska kompletteras med bestämmelser om preskription av fordringar som återkrävs. Enligt förslaget ska en förmån som betalats utan grund krävas tillbaka inom tio år räknat från utbetalningsdagen. Efter det att ett beslut om återkrav har getts föreslås preskriptionstiden för en fordran vara fem år. Det föreslås dessutom att Folkpensionsanstalten, arbetslöshetskassorna och Utbildningsfonden ska kunna frånga återkrav helt efter det att ett beslut om återkrav har fattats och upprepade indrivningsåtgärder har vidtagits därefter, om det är uppenbart att återkravet inte kommer att leda till resultat eller om indrivningskostnaderna är oskäliga i

förhållande till det belopp som ska krävas tillbaka.

De föreslagna ändringarna gäller förmåner om vilka det bestäms i folkpensionslagen, sjukförsäkringslagen, lagen om studiestöd, lagen om bostadsbidrag, lagen om utkomstskydd för arbetslösa, lagen om vuxenutbildningsstöd, militärunderstödslagen, lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn, lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten, lagen om rehabiliteringspenning, lagen om moderskapsunderstöd, barnbidragslagen, lagen om särskilt stöd till invandrare, lagen om alterneringsledighet, lagen om offentlig arbetskraftsservice, lagen om stöd för skolresor för studerande i gym-

nasieutbildning och yrkesutbildning, lagen om vårdbidrag för barn, lagen om handikappbidrag, lagen om bostadsbidrag för pensionstagare, familjepensionslagen, lagen om frontmannapension och lagen om betalning av fronttillägg utomlands.

I lagen om studiestöd tas dessutom in en bestämmelse om att en borgensfordran på ett studielån preskriberas fem år efter det att Folkpensionsanstalten betalade studielånet till ett kreditinstitut.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att de har antagits och blivit stadfästa, dock tidigast den 1 januari 2004. Bestämmelserna ska också tillämpas på förmåner som betalats utan grund före lagens ikraftträdande och på fordringar som uppkommit före lagens ikraftträdande. Enligt övergångsbestämmelsen kan en fordran som återkrävs preskriberas enligt den föreslagna preskriptionstiden på fem år först efter en övergångsperiod om tre år.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning anser utskottet att propositionen är behövlig och angelägen. Utskottet tillstyrker lagförslagen men med följande anmärkningar och ändringsförslag.

Social- och hälsovårdsutskottet anser det vara ändamålsenligt att i förmånslagarna om utkomstskydd införa specialbestämmelser om preskribering av fordringar som återkrävs. Dessutom är det bra att de föreslagna bestämmelserna om återkrav och preskription när det gäller olika förmåner är enhetliga. Utskottet anser även den föreslagna nya bestämmelsen till olika förmånslag vara motiverad. Enligt den kan återkrav av en förmån som betalats utan grund frångås efter prövning från fall till fall även efter att beslut om återkrav fattats, om upprepade indrivningsåtgärder har visat sig vara resultatlösa och det är sannolikt att en fordran inte kan drivas in även om åtgärderna fortsätter. Det ska också vara möjligt att frångå återkrav om kostnaderna för fortsatt indrivning är oskäligen i förhållande till det belopp som ska återkrävas. Beloppet på de fordringar som Folkpensionsanstalten ska återkräva har ökat varje år. En betydande orsak till denna ökning är de fordringar som anstalten inte lyckas driva in trots försök under längre tid. De föreslagna bestämmelserna är administrativt sett vettiga, eftersom de gör det möjligt att avstå från lönlös indrivning.

Enligt propositionen ska en fordran preskriberas om beslut om återkrav inte fattas inom tio år efter utbetalning av förmånen. I lagen om preskription av skulder (728/2003), som trädde i kraft vid ingången av 2004, föreskrivs en allmän preskriptionstid på tre år. Detta är avsevärt kortare tid än den tidigare allmänna preskriptionstiden på tio år. Syftet med den förkortade allmänna preskriptionstiden för skulder är dels att skuldförbindelser ska kunna klaras av inom en rimlig tid, dels att främja god indrivningssed. Med reformen vill regeringen skydda förtroendet för de rådande förhållandena eftersom omställningar i långvariga förhållanden har flera negativa effekter. En betalningsskyldighet som överraskande går till indrivning efter en lång tid kan slå hårt mot den berörda personens levnadsvillkor eftersom han eller hon inte har kunnat gardera sig för situationen. Utskottet påpekar att dessa synpunkter också passar in på återkrav av sociala förmåner. Om någon handlar i god tro är det motiverat att skydda dennes förtroende för att beslut om förmåner håller. Ju längre tid som förflutit utan att återkrav inletts, desto mer motiverat är det att skydda de val som förmånstagaren gjort utifrån sin ekonomiska ställning. Att i ett senare skede återbetala stöd som erhållits för ett akut behov leder ofta till svåra ekonomiska problem för den återbetalningsskyldige.

Det kan finnas flera olika orsaker till återkrav av en förmån som betalats utan grund eller till ett för stort belopp. Detta framgår väl av motive-

ringen till propositionen. För att det ska vara möjligt att återkräva en grundlöst utbetald förmån måste ett nytt förmånsbeslut meddelas, det överbetalda beloppet fastställas och ett beslut om återkrav fattas. Vid behov ska ett tidigare felaktigt förmånsbeslut undanröjas. Undanröjande av beslut ska sökas hos försäkringsdomstolen inom fem år efter det att beslutet vunnit laga kraft. Av särskilt vägande skäl kan ett beslut undanröjas även efter utgången av den föreskrivna tiden. I försäkringsdomstolens rättspraxis har som särskilt vägande skäl ansetts att den sökande med avsikt har hemlighållit uppgifter som väsentligt inverkar på beslutet. Eftersom undanröjande av beslut som fattats för mer än fem år sedan inte kan sökas utan särskilt skäl, har femårsgränsen påverkat återkravspraxis. Enligt uppgift gällde mindre än 1 % av Folkpensionsanstaltens nya beslut om återkrav 2003 förmånsposter som var mer än fem år gamla.

Utskottet påpekar att om den grundlösa betalningen av en förmån beror på svikligt förfarande från förmånstagarens sida — dvs. om förmånstagaren avsiktligt vilselett myndigheterna genom att hemlighålla uppgifter eller uppge felaktiga uppgifter eller försummat sin anmälningsplikt — kan förmånstagaren ställas till straffrättsligt ansvar och åläggas skadeståndsskyldighet. Den som erhållit en grundlös förmån genom brottsligt förfarande kan bli åtalad för bedrägeri. Ett brott som uppfyller rekviritet för bedrägeri bedöms som en helhet så att straff beroende på bedrägeriets beskaffenhet även kan påföras för grovt eller lindrigt bedrägeri. Rätten att väcka åtal för bedrägeri preskriberas efter fem år och för grovt bedrägeri efter tio år.

Utskottet anser på grundval av det ovan anförda att den föreslagna återkravstiden på tio år är onödigt lång i dagens läge. Det har nämligen genomförts lagändringar som möjliggör ett utvidgat samarbete och informationsutbyte mellan Folkpensionsanstalten, skatte- och arbetskraftsmyndigheter, penninginrättningar och kommuner. Dessa lagändringar förbättrar möjligheterna att dels förebygga återkravsfall, dels uppdaga sådana fall i ett tidigare skede. Samma inverkan har Folkpensionsanstaltens lagfästa rätt att an-

vända uppgifter som uppgetts för en förmån i samband med behandlingen av en annan förmån. Utskottet föreslår fem år som den tid inom vilken beslut om återkrav ska fattas. Syftet med att förkorta återkravstiden är enligt utskottet primärt att förmånstagarens skyldighet att återbetala förmånen utreds inom skäligen tid.

Utskottet pekar dessutom på att förmånstagaren i flera fall där överbetalningen berott på dennes handlande inte nödvändigtvis vetat eller förstått att han eller hon handlar felaktigt. Därför är en lagstadgad möjlighet att på grundval av skälighet helt eller delvis avstå från återkrav av central betydelse när återkrav övervägs efter att lång tid förflutit. Även om möjligheten till jämkning alltid bedöms från fall till fall påpekar utskottet att jämningspraxis i mån av möjlighet bör göras enhetligare, så att förmånstagarna kan behandlas jämlikt.

Detaljmotivering

Social- och hälsovårdsutskottet föreslår att de lagrum i lagförslag 1—13 som gäller den tid inom vilken återkrav måste inledas ändras så att den tid inom vilken beslut om återkrav ska ges när det gäller förmåner som betalats utan grund blir fem år räknat från den dag då förmånen utbetalades. Dessutom föreslår utskottet att bestämmelserna formuleras om så att avsikten enligt motiven till bestämmelserna framgår tydligare, dvs. att beslutet om återkrav ska fattas inom den nämnda tidsfristen.

Utskottet föreslår att ikraftträdelsebestämmelserna i lagförslag 1—13 ändras till följd av att den nya lagen om preskription av skulder trädde i kraft den 1 januari 2004, varvid den tidigare preskriptionsförordningen från 1868 upphävdes. Således bör ikraftträdelsebestämmelserna hänvisa till de preskriptionstider som gällde i slutet av 2003 och inte till situationen när lagen träder i kraft.

Vidare föreslår utskottet att 2 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i lagförslag 14 utgår eftersom den är onödig.

Det föreslås också att hänvisningsbestämmelserna i lagförslag 17—22 ändras, eftersom 61 § i

folkpensionslagen upphävdes genom lag 737/2001 och 81 och 84 § genom lag 1313/2003.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår social- och hälsovårdsutskottet

att lagförslag 15 och 16 godkänns utan ändringar och

att lagförslag 1—14 och 17—22 godkänns med följande ändringar:

Utskottets ändringsförslag:

1.

Lag

om ändring av folkpensionslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i folkpensionslagen av den 8 juni 1956 (347/1956) 88 a § 2 mom., sådant det lyder i lag 328/1997, och
fogas till lagen en ny 88 b § som följer:

88 a §
(Som i RP)

preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid.

88 b §

Beslut om återkrav av en förmån som betalats utan grund skall fattas inom fem år räknat från dagen för utbetalning av förmånen. En fordran som fastställts genom beslut om återkrav preskriberas fem år efter det att beslutet gavs, om inte preskriptionen avbrutits innan dess. Preskriptionen av en fordran som fastställts genom beslut om återkrav avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 § lagen om preskription av skulder (728/2003). Från detta avbrytande av

Ikraftträdelsebestämmelsen

(1 mom. som i RP)

Lagen tillämpas också på förmåner som betalats utan grund och på fordringar som uppkommit före ikraftträdandet av lagen. När preskriptionstiden för sådana fordringar räknas ut beaktas också tiden före lagens ikraftträdande. Fordringarna i fråga preskriberas dock enligt denna lag tidigast tre år efter lagens ikraftträdande, om de inte preskriberas innan dess också enligt de bestämmelser som gällde den 31 december 2003.

2.

Lag**om ändring av sjukförsäkringslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjukförsäkringslagen av den 4 juli 1963 (364/1963) 57 § 2 mom., sådant det lyder i lag 329/1997, och
fogas till lagen en ny 57 a § som följer:

57 §
(Som i RP)

preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid.

57 a §

Beslut om återkrav av en förmån som betalats utan grund *skall fattas inom fem år räknat från dagen för utbetalning av förmånen*. En fordran som fastställts genom beslut om återkrav preskriberas fem år efter det att beslutet gavs, om inte preskriptionen avbrutits innan dess. Preskriptionen av en fordran som fastställts genom beslut om återkrav avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 § lagen om preskription av skulder (728/2003). Från detta avbrytande av

Ikraftträdelsebestämmelsen

(1 mom. som i RP)

Lagen tillämpas också på förmåner som betalats utan grund och på fordringar som uppkommit före ikraftträdandet av lagen. När preskriptionstiden för sådana fordringar räknas ut beaktas också tiden före lagens ikraftträdande. Fordringarna i fråga preskriberas dock enligt denna lag tidigast tre år efter lagens ikraftträdande, om de inte preskriberas innan dess också enligt de bestämmelser som *gällde den 31 december 2003*.

3.

Lag**om ändring av lagen om studiestöd**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 21 januari 1994 (65/1994) om studiestöd 27 § 2 mom., sådant det lyder i lag 341/1997, och
fogas till lagen nya 27 a och 38 a § som följer:

27 §
(Som i RP)

27 a §

Preskription av fordringar

Beslut om återkrav av en förmån som betalats utan grund *skall fattas inom fem år räknat från dagen för utbetalning av förmånen*. En fordran som fastställts genom beslut om återkrav pre-

skriberas fem år efter det att beslutet gavs, om inte preskriptionen avbrutits innan dess. Preskriptionen av en fordran som fastställts genom beslut om återkrav avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 § lagen om preskription av skulder (728/2003). Från detta avbrytande av preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid.

38 a §
(Som i RP)

Ikraftträdelsebestämmelsen
(1 mom. som i RP)

Lagen tillämpas också på förmåner som betalats utan grund och på fordringar som uppkommit före ikraftträdandet av lagen. När preskriptionstiden för sådana fordringar räknas ut beaktas också tiden före lagens ikraftträdande. Fordringarna i fråga preskriberas dock enligt denna lag tidigast tre år efter lagens ikraftträdande, om de inte preskriberas innan dess också enligt de bestämmelser som *gällde den 31 december 2003*.

4.

Lag

om ändring av lagen om bostadsbidrag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 4 juni 1975 om bostadsbidrag (408/1975) 19 § 2 mom., sådant det lyder i lag 755/1993, och
fogas till lagen en ny 19 a § som följer:

19 §
(Som i RP)

preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid.

19 a §

Beslut om återkrav av en förmån som betalats utan grund *skall fattas inom fem år räknat från dagen för utbetalning av förmånen*. En fordran som fastställts genom beslut om återkrav preskriberas fem år efter det att beslutet gavs, om inte preskriptionen avbrutits innan dess. Preskriptionen av en fordran som fastställts genom beslut om återkrav avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 § lagen om preskription av skulder (728/2003). Från detta avbrytande av

Ikraftträdelsebestämmelsen

(1 mom. som i RP)

Lagen tillämpas också på förmåner som betalats utan grund och på fordringar som uppkommit före ikraftträdandet av lagen. När preskriptionstiden för sådana fordringar räknas ut beaktas också tiden före lagens ikraftträdande. Fordringarna i fråga preskriberas dock enligt denna lag tidigast tre år efter lagens ikraftträdande, om de inte preskriberas innan dess också enligt de bestämmelser som *gällde den 31 december 2003*.

5.

Lag**om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 30 december 2002 om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 11 kap. 10 § 2 mom. och
fogas till 11 kap. en ny 15 a § som följer:

11 kap.

Bestämmelser om verkställighet10 §
(Som i RP)

15 a §

Preskription av fordringar

*Beslut om återkrav av i 11 kap. 10, 11 och 12 § avsedda förmåner, stöd eller bidrag som betalats till ett för stort belopp samt av den ränta som bestäms med stöd av 11 § skall *fattas inom fem år* räknat från utbetalningsdagen. En fordran som fastställts genom beslut om återkrav och den dröjsmålsränta på fordran som bestäms med stöd av 11 § preskriberas fem år efter det att beslutet gavs, om inte preskriptionen avbrutits innan dess. Preskriptionen av en fordran*

som fastställts genom beslut om återkrav och dröjsmålsräntan avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 § lagen om preskription av skulder (728/2003). Från detta avbrytande av preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid.

Ikraftträdelsebestämmelsen
(1 mom. som i RP)

Lagen tillämpas också på förmåner, stöd och bidrag som betalats till ett för stort belopp och fordringar som uppkommit före ikraftträdandet av lagen. När preskriptionstiden för sådana fordringar räknas ut beaktas också tiden före lagens ikraftträdande. Fordringarna i fråga preskriberas dock enligt denna lag tidigast tre år efter lagens ikraftträdande, om de inte preskriberas innan dess också enligt *de bestämmelser som gällde den 31 december 2003*.

6.

Lag**om ändring av 15 och 21 § lagen om vuxenutbildningsstöd**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 28 december 2000 om vuxenutbildningsstöd (1276/2000) 21 § 2 mom. och
fogas till 15 § ett nytt 3 mom. och till 21 § ett nytt 4 mom. som följer:

15 §

Förmånstagarens finansieringsandel i vissa fall

*Beslut om uppbörd av en finansieringsandel enligt 1 mom. skall *fattas inom fem år* från det att*

en person med stöd av lag har rätt till ålderspension. En fordran som fastställts genom beslut preskriberas fem år efter det att beslutet gavs, om inte preskriptionen avbrutits innan dess. Preskriptionen av en fordran som fastställts genom beslut avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 § lagen om preskription av skulder (728/2003). Från detta avbrytande av preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid.

21 §

Återkrav

—————
(2 mom. som i RP)
—————

Beslut om återkrav av en förmån som betalats till ett för stort belopp skall fattas inom fem år räknat från dagen för utbetalning av förmånen. En fordran som fastställts genom beslut om åter-

krav preskriberas fem år efter det att beslutet gavs, om inte preskriptionen avbrutits innan dess. Preskriptionen av en fordran som fastställts genom beslut om återkrav avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 § lagen om preskription av skulder. Från detta avbrytande av preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid.

Ikraftträdelsebestämmelsen

(1 mom. som i RP)

Lagen tillämpas också på förmåner som betalats till ett för stort belopp, finansieringsandelar som återkrävs och fordringar som uppkommit före ikraftträdandet av lagen. När preskriptionstiden för sådana fordringar räknas ut beaktas också tiden före lagens ikraftträdande. Fordringarna i fråga preskriberas dock enligt denna lag tidigast tre år efter lagens ikraftträdande, om de inte preskriberas innan dess också enligt *de bestämmelser som gällde den 31 december 2003*.

7.

Lag**om ändring av militärunderstödslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i militärunderstödslagen av den 20 augusti 1993 (781/1993) 18 § 2 mom., sådant det lyder i lag 339/1997, och
fogas till lagen en ny 18 a § som följer:

18 §
(Som i RP)

18 a §

Preskription av fordringar

Beslut om återkrav av en förmån som betalats utan grund skall fattas inom fem år räknat från dagen för utbetalning av förmånen. En fordran som fastställts genom beslut om återkrav preskriberas fem år efter det att beslutet gavs, om

inte preskriptionen avbrutits innan dess. Preskriptionen av en fordran som fastställts genom beslut om återkrav avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 § lagen om preskription av skulder (728/2003). Från detta avbrytande av preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid.

Ikraftträdelsebestämmelsen

(1 mom. som i RP)

Lagen tillämpas också på förmåner som betalats utan grund och på fordringar som uppkommit före ikraftträdandet av lagen. När preskriptionstiden för sådana fordringar räknas ut beaktas också tiden före lagens ikraftträdande. Ford-

ringarna i fråga preskriberas dock enligt denna lag tidigast tre år efter lagens ikraftträdande, om de inte preskriberas innan dess också enligt de bestämmelser som *gällde den 31 december 2003*.

8.

Lag

om ändring av lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 20 december 1996 om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996)
21 § 2 mom., sådant det lyder i lag 337/1997, och
fogas till lagen en ny 21 a § som följer:

21 §
(Som i RP)

preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid.

21 a §

Ikraftträdelsebestämmelsen

(1 mom. som i RP)

Preskription av fordringar

Beslut om återkrav av en förmån som betalats utan grund skall fattas inom fem år räknat från dagen för utbetalning av förmånen. En fordran som fastställts genom beslut om återkrav preskriberas fem år efter det att beslutet gavs, om inte preskriptionen avbrutits innan dess. Preskriptionen av en fordran som fastställts genom beslut om återkrav avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 § lagen om preskription av skulder (728/2003). Från detta avbrytande av

Lagen tillämpas också på förmåner som betalats utan grund och på fordringar som uppkommit före ikraftträdandet av lagen. När preskriptionstiden för sådana fordringar räknas ut beaktas också tiden före lagens ikraftträdande. Fordringarna i fråga preskriberas dock enligt denna lag tidigast tre år efter lagens ikraftträdande, om de inte preskriberas innan dess också enligt de bestämmelser som *gällde den 31 december 2003*.

9.

Lag

om ändring av lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 27 mars 1991 om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten (610/1991) 8 e § 2 mom., sådant det lyder i lag 333/1997, och
fogas till lagen en ny 8 f § som följer:

8 e §
 (Som i RP)

preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid.

8 f §

Ikraftträdelsebestämmelsen

Preskription av fordringar

(1 mom. som i RP)

Beslut om återkrav av en förmån som betalats utan grund skall fattas inom fem år räknat från dagen för utbetalning av förmånen. En fordran som fastställts genom beslut om återkrav preskriberas fem år efter det att beslutet gavs, om inte preskriptionen avbrutits innan dess. Preskriptionen av en fordran som fastställts genom beslut om återkrav avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 § lagen om preskription av skulder (728/2003). Från detta avbrytande av

Lagen tillämpas också på förmåner som betalats utan grund och på fordringar som uppkommit före ikraftträdandet av lagen. När preskriptionstiden för sådana fordringar räknas ut beaktas också tiden före lagens ikraftträdande. Fordringarna i fråga preskriberas dock enligt denna lag tidigast tre år efter lagens ikraftträdande, om de inte preskriberas innan dess också enligt de bestämmelser som gällde den 31 december 2003.

10.

Lag

om ändring av lagen om rehabiliteringspenning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 27 mars 1991 om rehabiliteringspenning (611/1991) 30 § 2 mom., sådant det lyder i lag 334/1997, och
fogas till 30 §, sådan den lyder i nämnda lag 334/1997, ett nytt 5 mom. som följer:

30 §

Återkrav

(2 mom. som i RP)

skriptionen av en fordran som fastställts genom beslut om återkrav avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 § lagen om preskription av skulder (728/2003). Från detta avbrytande av preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid. (Nytt 5 mom.)

Beslut om återkrav av en förmån som betalats utan grund skall fattas inom fem år räknat från dagen för utbetalning av förmånen. En fordran som fastställts genom beslut om återkrav preskriberas fem år efter det att beslutet gavs, om inte preskriptionen avbrutits innan dess. Pre-

30 a §
 (Utesl.)

Ikraftträdelsebestämmelsen
(1 mom. som i RP)
Lagen tillämpas också på förmåner som betalats utan grund och på fordringar som uppkommit före ikraftträdandet av lagen. När preskriptionstiden för sådana fordringar räknas ut beak-

tas också tiden före lagens ikraftträdande. Fordringarna i fråga preskriberas dock enligt denna lag tidigast tre år efter lagens ikraftträdande, om de inte preskriberas innan dess också enligt de bestämmelser som *gällde den 31 december 2003*.

11.

Lag

om ändring av lagen om moderskapsunderstöd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 28 maj 1993 om moderskapsunderstöd (477/1993) 10 § 2 mom., sådant det lyder i lag 783/2002, och
fogas till lagen en ny 10 a § som följer:

10 §
(Som i RP)

preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid.

10 a §
Preskription av fordringar

Beslut om återkrav av en förmån som betalats utan grund skall fattas inom fem år räknat från dagen för utbetalning av förmånen. En fordran som fastställts genom beslut om återkrav preskriberas fem år efter det att beslutet gavs, om inte preskriptionen avbrutits innan dess. Preskriptionen av en fordran som fastställts genom beslut om återkrav avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 § lagen om preskription av skulder (728/2003). Från detta avbrytande av

Ikraftträdelsebestämmelsen
(1 mom. som i RP)
Lagen tillämpas också på förmåner som betalats utan grund och på fordringar som uppkommit före ikraftträdandet av lagen. När preskriptionstiden för sådana fordringar räknas ut beaktas också tiden före lagens ikraftträdande. Fordringarna i fråga preskriberas dock enligt denna lag tidigast tre år efter lagens ikraftträdande, om de inte preskriberas innan dess också enligt de bestämmelser som *gällde den 31 december 2003*.

12.

Lag

om ändring av barnbidragslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i barnbidragslagen av den 21 augusti 1992 (796/1992) 14 § 2 mom., sådant det lyder i lag 335/1997, och

fogas till lagen en ny 14 a § som följer:

14 §
(Som i RP)

preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid.

14 a §

Ikraftträdelsebestämmelsen

Preskription av fordringar

(1 mom. som i RP)

Beslut om återkrav av en förmån som betalats utan grund skall fattas inom fem år räknat från dagen för utbetalning av förmånen. En fordran som fastställts genom beslut om återkrav preskriberas fem år efter det att beslutet gavs, om inte preskriptionen avbrutits innan dess. Preskriptionen av en fordran som fastställts genom beslut om återkrav avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 § lagen om preskription av skulder (728/2003). Från detta avbrytande av

Lagen tillämpas också på förmåner som betalats utan grund och på fordringar som uppkommit före ikraftträdandet av lagen. När preskriptionstiden för sådana fordringar räknas ut beaktas också tiden före lagens ikraftträdande. Fordringarna i fråga preskriberas dock enligt denna lag tidigast tre år efter lagens ikraftträdande, om de inte preskriberas innan dess också enligt de bestämmelser som gällde den 31 december 2003.

13.

Lag

om ändring av lagen om särskilt stöd till invandrare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 20 december 2002 om särskilt stöd till invandrare (1192/2002) 32 § 2 mom. och fogas till lagen en ny 32 a § som följer:

32 §
(Som i RP)

skriptionen av en fordran som fastställts genom beslut om återkrav avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 § lagen om preskription av skulder (728/2003). Från detta avbrytande av preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid.

32 a §

Preskription av fordringar

Ikraftträdelsebestämmelsen

(1 mom. som i RP)

Beslut om återkrav av en förmån som betalats utan grund skall fattas inom fem år räknat från dagen för utbetalning av förmånen. En fordran som fastställts genom beslut om återkrav preskriberas fem år efter det att beslutet gavs, om inte preskriptionen avbrutits innan dess. Pre-

Lagen tillämpas också på förmåner som betalats utan grund och på fordringar som uppkommit före ikraftträdandet av lagen. När preskriptionstiden för sådana fordringar räknas ut beak-

tas också tiden före lagens ikraftträdande. Fordringarna i fråga preskriberas dock enligt denna lag tidigast tre år efter lagens ikraftträdande, om de inte preskriberas innan dess också enligt de bestämmelser som gällde den 31 december 2003.

14.

Lag**om ändring av 19 och 21 § lagen om alterneringsledighet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 30 december 2002 om alterneringsledighet (1305/2002) 19 § 2 mom. och 21 § 1 mom. som följer:

19 §
(Som i RP)

21 §
(Som i RP)

Ikraftträdelsebestämmelsen
(1 mom. som i RP)
(2 mom. *utesl.*)

17.

Lag**om ändring av 9 § lagen om vårdbidrag för barn**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 4 juli 1969 om vårdbidrag för barn (444/1969) 9 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1314/2003, som följer:

9 §
Om inte något annat bestäms i denna lag, iakt-
tas dessutom i tillämpliga delar 35—39, 39 b och
40 §, 45 § 1 och 4 mom., 46, 46 b—46 d, 46 f och
46 j (*utesl.*) §, 79 § 1 och 4 mom. samt 80, 82, 85,

86, 88, 88 a och 88 b § folkpensionslagen samt
lagen om folkpensionsindex (456/2001).

Ikraftträdelsebestämmelsen
(Som i RP)

18.**Lag****om ändring av 8 § lagen om handikappbidrag**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 5 februari 1988 om handikappbidrag (124/1988) 8 §, sådan den lyder i lag 1315/2003, som följer:

8 §
Om inte något annat bestäms i denna lag, iakt-
tas dessutom i tillämpliga delar 1 d, 35—39, 39
b, 40, 42, 43 och 44 §, 45 § 1 och 4 mom., 46,
46 b—46 d, 46 f, 46 i och 46 j §, 79 § 1 och 4
mom. samt 80, 82, 85, 86, 88, 88 a och 88 b §
folkpensionslagen samt lagen om folkpensions-

index (456/2001), i fråga om sistnämnda lag
dock inte det belopp som nämns i 2 § 3 mom. i
denna lag.

Ikraftträdelsebestämmelsen
(Som i RP)

19.**Lag****om ändring av 14 § lagen om bostadsbidrag för pensionstagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 28 juli 1978 om bostadsbidrag för pensionstagare (591/1978) 14 §, sådan den lyder i lag 1316/2003, som följer:

14 §
Om inte något annat bestäms i denna lag, iakt-
tas i tillämpliga delar 28 §, 31 § 2 mom., 35,
37—39, 39 a, 39 b, 40, 42, 43, 43 a och 44 §, 45 §
1, 2 och 4 mom., 46 och 46 b §, 46 c § 2—4
mom., 46 d, 46 f, 46 i, 46 j, (*utesl.*) 74 b och 74 c

§, 79 § 1 och 4 mom. samt 80, 82, 85, 86, 88 a
och 88 b § folkpensionslagen.

Ikraftträdelsebestämmelsen
(Som i RP)

20.**Lag****om ändring av 37 § familjepensionslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i familjepensionslagen av den 17 januari 1969 (38/1969) 37 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1317/2003, som följer:

37 §

Om inte något annat bestäms i denna lag, iaktas i tillämpliga delar 35, 37—39, 39 b, 40—42, 43 och 44 §, 45 § 1, 2 och 4 mom., 46 och 46 b §, 46 c § 2—4 mom., 46 d—46 f, 46 i, 46 j, (*utesl.*) 73, 73 a, 73 b, 74, 74 b, 74 c, 79, 80, 82, 85, 86, 88, 88 a och 88 b § folkpensionslagen (347/1956). Om mottagaren av barnpension innan pensionen börjar inte har varit bosatt i Fin-

land den tid på 10 år som förutsätts i 41 § folkpensionslagen, kan pensionen utan hinder av boende utomlands betalas om barnets vårdnadshavare uppfyller bosättningskravet.

Ikraftträdelsebestämmelsen
(Som i RP)

21.

Lag**om ändring av 17 § lagen om frontmannapension**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 28 januari 1977 om frontmannapension (119/1977) 17 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1318/2003, som följer:

17 §

Om inte något annat bestäms i denna lag, iaktas dessutom i tillämpliga delar 35, 37—39, 39 a, 39 b, 40—42, 43, 44—46, 46 b, 46 c, 46 f, 46 j, 73, 73 a, 73 b, 74, 74 b, 74 c, 79, 80, 82, 85, 86, 88, 88 a och 88 b § folkpensionslagen samt lagen om folkpensionsindex (456/2001). Vid be-

stämmande av extra fronttillägg iakttas dessutom i tillämpliga delar 26 § 7 mom. folkpensionslagen.

Ikraftträdelsebestämmelsen
(Som i RP)

22.

Lag**om ändring av 10 § lagen om betalning av fronttillägg utomlands**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 25 november 1988 om betalning av fronttillägg utomlands (988/1988) 10 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1319/2003, som följer:

ShUB 4/2004 rd — RP 158/2003 rd

10 §
Om inte något annat bestäms i denna lag, iakt-
tas i tillämpliga delar 35 § 1 och 2 mom. samt 37,
40, 46 b, 46 f, 46 j, 73, 73 a, 73 b, 74, 74 b, 79,

82, 85, 86, 88, 88 a och 88 b § folkpensionslagen
samt lagen om folkpensionsindex (456/2001).

Ikraftträdelsebestämmelsen
(Som i RP)

Helsingfors den 4 mars 2004

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Valto Koski /sd
vordf. Eero Akaan-Penttilä /saml
medl. Sirpa Asko-Seljavaara /saml
Anneli Kiljunen /sd
Marjaana Koskinen /sd
Pehr Löf /sv
Riikka Moilanen-Savolainen /cent
Aila Paloniemi /cent
Leena Rauhala /kd

Juha Rehula /cent
Paula Risikko /saml
Arto Seppälä /sd
Osmo Soininvaara /gröna
Tapani Tölli /cent
Raija Vahasalo /saml
Erkki Virtanen /vänst
Tuula Väättäin /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Eila Mäkipää.